

Регулаторно тело за електронске медије
Трг Николе Пашића 5
11000 Београд

На основу члана 26. став 1. Закона о електронским медијима, подносим

ПРИЈАВУ

Против:

Назив пружаоца медијске услуге: **Радиодифузно предузеће СТУДИО Б д.о.о, Београд**
Назив медијске услуге (скраћено): **ТВ Студио Б**
Седиште и адреса: Цара Душана 208, Београд-Замун

Због:

- Повреде забране говора мржње;
- Повреде обавезе обезбеђивања истинитог, објективног и потпуног информисања;
- Повреде забране политичког оглашавања ван предизборне кампање.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Дана 9. јануара 2022. године током информативне емисије „Вести“, са почетком у 23:00 часа, пружалац медијске услуге је у свом телевизијском програму који се емитује под скраћеним идентификационим знаком „ТВ Студио Б“ приказао програмски садржај – филм у трајању од 21 минут аутора Томислава Ловрековића. Филм под називом „Мета породица“ започиње навођењем највећих злочина које су извршили Пабло Ескобар, мула Дадула, Рамуш Харадинај и Вељко Беливук. Након увода, наратор говори:

„Сви ови зликовци мале су маце у односу на Андреја, Данила, Анђелка, помало Милицу и свакако Вукана Вучића. Тако, макар, кажу независни новинари. Независни од морала, етике и образа, а веома зависни од страних донација. И лидери опозиције – не опозиције власти већ опозиције Србији и српским интересима. Али, пустимо сада њих. Они су увек били пуки извршиоци. Најамници који раде за дневницу по туђим плановима.“

Цитирано излагање наратора илустровано је фотографијама новинара Слободана Георгиева, Бранка Чечена и Стевана Дојчиновића, као и фотографијом лидера неколицине опозиционих странака.

У наставку филма се, без навођења доказа или извора на којима темељи сопствене тврдње, описују механизми који се користе како би се спровела завера против породице Вучић и поставља се питање: „*Да ли се нападима на породицу заправо руши сам Вучић да би се на крају срушила Србија?*“. Према тврдњама аутора филма, поменути механизми укључују „заверенике“ - стране дипломате, отуђене делове система, тајкуне, криминалне кланове, стране државе и квазидржаве, али се имплицира кључна улога медија у овој завери и то поименично, на фотографији која прати нарацију, наведених Бирна, Цинса и Крика, и новинара који су ликом представљени у бројним кадровима филма.

„Ко су завереници? Лакше је одговорити на питање: „А ко нису?“ (...) Све то, међутим, не би могло без медија. Наводно независних и наводно истраживачких.“

Током овог излагања наратора појављују се ознаке препознатљивости Бирна, Цинса и Крика.

„Све ово, међутим, не би било могуће без медија, тачније оних који су у потпуности осрамотили и облатили новинарски еснаф, лажно се представљајући и бивајући агенти и пуки извршиоци у покушају срамног пуча. Поред разних крикова, бирнова и других, зашто ствари не назвати правим именом – експозитура страних обавештајних служби, формирају се уз огромна улагања и нови медији или се под прљаву шапу стављају постојећи.“

Овај сегмент филма илустрован је фотографијама Зорана Кесића, Стевана Дојчиновића, редакције Крика, Слободана Георгиева и Бранка Чечена.

Током филма се у више наврата наглашава крајња намера „завереника“ – убиство председника Вучића. У неколико наврата чује се звук пуцња упућеног председнику а у једном кадру драматизација обухвата и монтажу снимка пиштоља који пуца у смеру главе председника Вучића. У даљем току аутор указује гледаоцима на припрему атентата на члана породице Вучић у Јајинцима као и на припрему атентата на председника приликом отварања споменика Стефану Немањи. Како се наводи: „*Реализација злокобног плана изостала је само ради максималног ангажовања оних чији је посао да тако нешто и спрече.*“ Након ове констатације, наратор изговара:

„Да је, којим случајем, тај метак испаљен, не би убица био онај који је притиснуо обарач. Он је небитни епизодиста. Убице би били сви они који су ширили лажи о Андреју, Данилу, пратили и прислушкивали и њих и самог председника, измишљали афере, цртали мете, позивали на ликвидацију и представљали је као легитимни политички чин.“

Цитирано излагање наратора поново прате фотографије Георгиева, Чечена и Дојчиновића као и фотографије неколицине опозиционих лидера .

Аутор филма сугерише да су „завереници“, а међу њима, како из контекста филма проистиче, и новинари и уредници појединих редакција и опозициони лидери који се означавају у филму, непријатељи који воде рат против породице Вучић и саме државе:

„Држава јесте победила у једној великој бици, али рат и даље траје. Противници Србије у њеним границама и ван њених граница не мирују (...) Дobar део завереника је иза решетака, солидан део је изопитен из јавности, систем је делимично рашишћен. Међутим, добар део њих је и даље у седлу и спрема се да из каса пређе у галоп.“

У завршници филма наратор изговара:

„Та слика је иза нас. Од нас, вала баш, и све зависи. Ми, пристојна Србија, заверенике нећемо брисати лажним нападима ни позивима на убиство ни снајперима ни машинама за мљење људског меса ни прогањањем деце и позивањем на убиство синова и силовање ћерки. Не, ми смо цивилизована већина и ствар ћемо решити најубојитијим оружјем модерне демократије, што Србија јесте. Оловком! У овом априлу и сваком следећем априлу. Никад више, завереници, никад више Србија неће бити ваш талац!“

Током цитираног излагања наратора смењују се фотографије слогана СНС коришћених за промотивне активности овог политичког субјекта („Брже Јаче Боље“; „Александар Вучић – За нашу децу“) и снимци митинга на којима се налазе обележја Српске напредне странке, председника Александра Вучића на бирачком месту.

Сматрам да је описаним програмским садржајем пружалац медијске услуге повредио читав низ одредаба Закона о електронским медијима и Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга.

Одредбом члана 47. став 1. тачка 1) Закона о електронским медијима, пружалац медијске услуге обавезан је да обезбеди слободно, истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање.

Одредбом члана 5. став 1. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга прописано је да је пружалац медијске услуге дужан да обезбеди истинитост и потпуност информација, односно веродостојност и потпуност идеја и мишљења које објављује, а посебно у вестима и програмима актуелности. Ставом 2. истог члана пружалац медијске услуге је обавезан да, са пажњом примереном околностима, пре објављивања одређене информације која садржи податке о личности, догађају или појави провери њено порекло, истинитост и потпуност.

Тврдње о незаконитим активностима новинара и опозиционих политичара (њихове спреге са криминалним клановима, активности усмерене на организовање пуча, убиство председника државе и „рушење Србије“) у филму приказаном током централне информативне емисије нису поткрепљене доказима нити је са дужном новинарском пажњом проверено њихово порекло, истинитост и потпуност.

Одредбом члана 8. став 1. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга прописано је да, ако се у програму објављује информација у вези са којом одређено лице има оправдан интерес да се изјасни, а нарочито ако се износе наводи о нестручности, неморалном или незаконитом поступању или је реч о расправи која укључује сукоб мишљења или ставова, пружалац медијске услуге је дужан да пружи могућност том лицу да одговори на објављену информацију, односно да учествује у расправи на равноправан начин.

Додатно, ставом 2. истог члана прописано је да нарочито није дозвољено приказивање једностраних напада на лице, нити вођење дуготрајних или понављаних кампања у вези са појединим лицем без релевантних нових података који би оправдали продужено или поновљено извештавање о истој личности, догађају или појави.

У конкретном случају, садржином филма, који је пружалац медијске услуге приказивао у више наврата у својој централној информативној емисији, указано је на наводно неморално и незаконито поступање Слободана Георгиева, Бранка Чечена, Стевана Дојчиновића, Зорана Кесића и неколицине опозиционих политичара без пружене могућности да наведена лица одговоре на равноправан начин, чиме је пружалац медијске услуге повредио обавезе прописане чланом 47. став

1. тачка 1) Закона о електронски медијима и чланом 8. став 1. и 2. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга.

Обавеза пружаоца медијске услуге да се уздржи од објављивања програмског садржаја који садржи елементе говора мржње произлази из одредбе члана 51. Закона о електронским медијима и прецизирана је одредбом члана 27. став 1. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга, којом је предвиђено је да пружалац медијске услуге не сме објавити програмски садржај који садржи информације којима се подстиче, на отворен или прикривен начин, дискриминација, мржња или насиље против лица или групе лица због њихове расе, боје коже, предака, држављанства, националне припадности, језика, верских или политичких убеђења, пола, родног идентитета, сексуалне оријентације, имовног стања, рођења, генетских особености, здравственог стања, инвалидитета, брачног и породичног статуса, осуђиваности, старосне доби, изгледа, чланства у политичким, синдикалним и другим организацијама и других стварних, односно претпостављених личних својстава.

Квалификације “завереници”, “агенти и извршиоци у покушају срамног пуча”, “експозитуре страних обавештајних служби” и коначно “убице“ у делу јавности представљају разлог за мржњу, нетрпељивост, дискриминацију па чак и насиље, због чега су у конкретном програмском садржају употребљене у сврху дискредитације и подвргавања дискриминацији новинара Бранка Чечена, Слободана Георгиева, Стевана Дојчиновића и Зорана Кесића као и новинара читавих редакција медија који се овим терминима означавају у предметном филму, те неколицине лидера опозиционих странака. Имајући у виду садржај и контекст читавог филма, укључујући и завршне кадрове у којима се сугерише гледаоцима да се једино гласајући за Српску напредну странку легитимишу као противници групе која је у филму означена као „завереници“, јасно је да је његов непосредни циљ био да се одређена група лица, и то она коју за коју аутор филма зна или претпоставља да представљају политичке неистомишљенике владајуће већине, управо због свог стварног или претпостављеног својства, дискредитује и подвргне дискриминацији.

Коначно, приказивањем филма који садржи јасне елементе политичке промоције једне политичке странке у току централне информативне емисије пружалац медијске услуге пропустио је да изврши своју обавезу предвиђену одредбом члана 4. став 1. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга која га обавезује да, нарочито у вестима и програмима актуелности, истинито и објективно представља чињенице и догађаје и да подстиче слободно формирање мишљења. Приказани филм јасно сугерише гледаоцу да се једино опредељивањем за Српску напредну странку може легитимисати као припадник пристојне Србије за разлику од завереничке, и као такав, осим што необјективно и непотпуно приказује свеукупност политичке понуде у држави, он се ни у ком случају не може сматрати подстицајним за слободно формирања мишљења.

Додатно, у делу филма приказан је лого Српске напредне странке са речима “Брже јаче боље”, снимци са разних прослава где се у самом простору где се прославе одржавају лого Српске напредне странке може јасно видети дуж целе дужине трибина, као и бројне заставе и други пропагандни материјал са тим истим логом, препознатљив мото Српске напредне стране “За нашу децу”, уз име председника странке и број 1 који алудира на број листе на предстојећи председничким и посланичким изборима. За све то време наратор изговара следеће речи: “...ствар ћемо решити најубојитијим оружјем модерне демократије, што Србија свакако јесте, оловком. У овом априлу и сваком следећем априлу, никад више завереници, никад више ваш талац.” Ове речи, заједно са наведеном симболиком Српске напредне странке, као и снимком председника Српске народне странке како убацује листић у гласачку кутију на неким од претходних избора који се такође налази у овом исечку од 29 секунди, искоришћене су за промоцију политичке странке, због чега сматрам

да је у описаном случају приказан садржај који представља промотивне активности политичких организација у смислу члана 3. став 2. тачка 3. Закона о оглашавању, а чије је приказивање забрањено одредбом члана 47. став 1. тачка 5. Закона о електронским медијима који налаже пружаоцу медијске услуге да поштује забрану политичког оглашавања ван предизборне кампање.

Због свега наведеног, сматрам да је наведени пружалац медијске услуге дана 9. јануара 2022. године у 23:00 часа у информативној емисији „Вести“ приказао програмски садржај којим је повредио своје обавезе из члана 51. и члана 47. став 1. тачка 1) и тачка 5) Закона о електронским медијима, као и обавезе прописане чланом 4. став 1, чланом 5. став 1. и 2, чланом 8. став 1. и чланом 27. став 1. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга.

Из тог разлога, предлажем да Регулаторно тело за електронске медије изврши увид у програмски садржај приказан на ТВ Студио Б 9. јануара 2022. године са почетком у 23:00 часова, те да против Радиодифузног предузећа СТУДИО Б д.о.о, Београд, покрене поступак и изрекне меру у складу са Законом о електронским медијима.

У Београду,
26. јануара 2022. године

Подносилац пријаве

Павле Димитријевић

Адреса: Француска 6, 11108 Београд,

Телефон: 011/ 24 000 62,

Електронска пошта:

pavle.dimitrijevic@crt.rs

